

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 247
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 13 januari 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Interuniversitaire attractiepolen - Stand van zaken

De interuniversitaire attractiepolen (IUAP) vormen de laatst resterende vorm van het onder de opeenvolgende fasen van de staatshervorming fors afgeslankte beleid van de federale overheid op het vlak van het fundamenteel onderzoek. De IUAP zijn netwerken waarin excellente onderzoeksploegen uit de twee landsgedeelten samenwerken rond een thema van fundamenteel onderzoek gedurende vijf jaar en daarvoor een forfaitaire jaarlijkse financiering krijgen.

De doelstellingen van het programma zijn:

- het toekennen van extra personele en materiële middelen aan onderzoeksploegen die in internationale wetenschappelijke kringen al erkenning genieten;
- het stimuleren van intercommunautaire interacties en strakker aanhalen van de banden tussen universiteiten uit verschillende gemeenschappen om duurzame netwerken te vormen;
- het uitbouwen of tot stand brengen van samenwerkingsverbanden tussen teams uit verschillende instellingen en het bevorderen van de complementariteit en de interdisciplinariteit tussen die teams;
- het in staat stellen van jonge teams profijt te trekken van het excellerende milieu van een netwerk en de internationale uitstraling ervan om het excellerende niveau van het fundamenteel onderzoek in België te blijven garanderen.

Een netwerk bestaat uit één coördinerende en minstens drie geassocieerde ploegen die tezamen tot minstens drie verschillende Belgische instellingen behoren. Minstens één van de ploegen in het netwerk behoort tot een universiteit van het andere landsgedeelte. Ook buitenlandse partners met cofinanciering kunnen in de netwerken participeren. Hoewel de samenstelling van de netwerken finaal een bevoegdheid van de FOD Wetenschapsbeleid is, speelt toch ook een sterke advisering door de universiteiten.

Fase VII van dit initiatief ging van start in 2012 en zal eindigen op 30 september 2017. Deze fase VII omvat een budget van 156 miljoen euro en ondersteunt 47 onderzoeksnetwerken.

In het kader van de zesde staatshervorming is vooropgesteld dat de middelen naar de gewesten komen. Vanaf 2018 is in budgettaire raming hiervoor 17,704 miljoen euro ingeschreven bij het beleidsdomein EWI.

Aangezien de huidige programma's lopen tot 30 september 2017, zullen de nieuwe projecten starten in 2018. De ministers Muyters en Marcourt hebben een

gemeenschappelijke visie ontwikkeld over hoe de samenwerking er in de toekomst zal uitzien. Excellentie, objectiviteit en transparantie zijn nog meer dan vandaag de kernbegrippen voor de toekomst. Bij de beoordeling van onderzoeksprojecten zullen die drie criteria de spil vormen. Een minimale consortiumgrootte van drie onderzoeksgroepen wordt vooropgesteld. Die beoordeling zal verlopen via een objectieve en transparante procedure, gestoeld op een internationale peer review. FWO en FNRS zullen dit gezamenlijk uitwerken.

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 240 van 19 januari 2016 gaf de minister aan: "Een ex-post evaluatie van de IUAP netwerken behorende tot de VIIde fase wordt georganiseerd door Belspo (start begin februari 2016 - einde begin oktober 2016). De timing van de evaluatie wordt zo opgesteld dat de resultaten beschikbaar zijn voor de netwerken zodat die kunnen opgenomen worden in eventuele nieuwe voorstellen voor de VIIIste IUAP fase. De opening van die call voor de VIIIste fase wordt verwacht in september 2016 met een indieningsdeadline van de projecten op 1 februari 2017 (vooropgestelde data). Om de continuïteit van het IUAP-programma te garanderen worden de projecten binnen de huidige VIIde fase verlengd tot 31 december 2017."

1. In welke mate werd de call in september 2016 opgevolgd?
2. Wat zijn de conclusies van de evaluatie door Belspo die in oktober 2016 werd afgerond? In welke mate hebben deze meegespeeld in het openen van de nieuwe call?
3. Nieuwe projecten zullen starten in 2018.

Op welke manier zullen zij opgeroepen worden te participeren? Wat is de deadline van de call? Op welke manier zullen zij geëvalueerd worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 247 van 13 januari 2017

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Het IUAP-programma werd definitief afgesloten. De lopende IUAP-projecten van fase VII eindigen inderdaad op 31 december 2017 en vanaf 2018 staan de vroegere IUAP middelen als een dotatie ter beschikking van de beide gemeenschappen. De beide gemeenschappen zijn akkoord gegaan om die middelen in te zetten voor een volledig nieuw programma, met name het EOS-programma, dat focust op onderzoeksprojecten en niet langer op netwerken. FWO en FNRS kregen de opdracht dit programma verder uit te werken.
2. Aangezien het de wetenschappelijke netwerken zelf zijn, en niet het IUAP financieringsprogramma op zich, die het onderwerp van de ex-post evaluatie uitmaakten, is de feedback in de eerste plaats bedoeld voor de aan IUAP deelnemende wetenschappers zelf. De feedback is dan ook gelimiteerd tot aanbevelingen over de wetenschappelijke kwaliteit, op het niveau van de individuele netwerken. Hierop scoren de netwerken gemiddeld hoog: 4,5/5 algemeen gemiddelde, 4,6/5 voor wetenschappelijke kwaliteit en 4,4/5 voor samenwerking. Gelet op de fundamentele keuze om samenwerkingsprojecten te financieren valt niet te verwachten dat evaluatie van de vroegere IUAP netwerken specifiek nuttig zou zijn voor eventuele kandidaat consortia in het EOS programma.
3. Op 14 december 2016 werd het nieuwe EOS programma gelanceerd en breed verspreid naar de volledige Belgische onderzoekswereld. Alle Vlaams en Waalse universiteiten, SOC's, federale en andere onderzoeksinstellingen betrokken in basisonderzoek werden via infosessies, brochures en mailing uitgebreid geïnformeerd over de invulling en details van het nieuwe EOS programma. Meer info kan ook gevonden worden op de specifieke EOS-website: <http://www.eosprogramme.be/> . De deadline voor indiening is 4 april 2017; de start van de eerste EOS-projecten is januari 2018.
Het evaluatieproces omvat een tweestapsprocedure met een externe peer review stap en een high-level multidisciplinair expertpanel waarbij doorheen de hele procedure de nadruk ligt op excellentie, objectiviteit en transparantie. Meer info omtrent deze procedure kan gevonden worden in de 'Richtlijnen voor aanvragers' (zie bijlage 1).

BIJLAGE

Richtlijnen voor aanvragers